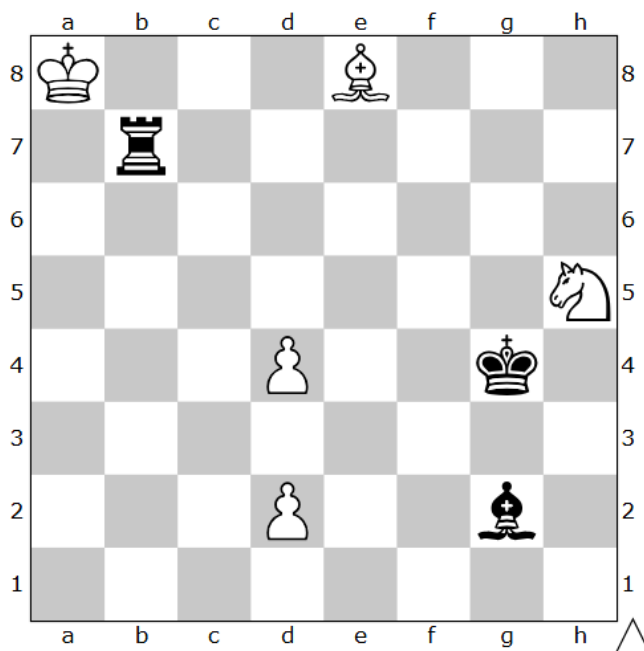

Επιτροπή Καλλιτεχνικού Σκακιού

= Τα λευκά κάνουν ισοπαλία (5+3)

Παίζουν πρώτα τα **λευκά**. Καταφέρνουν να φτάσουν σε εμφανώς **ισόπαλη θέση**, χωρίς περιορισμό κινήσεων, όσο καλά και αν παίξει ο αντίπαλός τους.

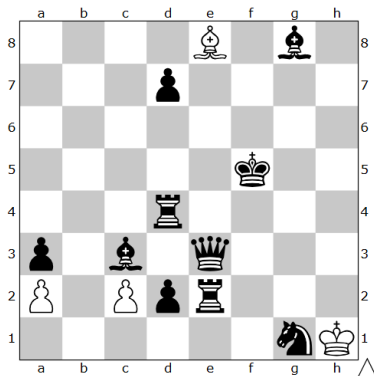
[Βαθμός δυσκολίας 3/5]

[η παρένθεση (5+3) κάτω από το διάγραμμα δείχνει απλά τον αριθμό των κομματιών: 5 λευκά και 3 μαύρα]

Στο επόμενο link μπορείτε να βρείτε σε μορφή pdf όλα τα Newsletters της Επιτροπής Καλλιτεχνικού Σκακιού:
<https://drive.google.com/drive/folders/1G4uplB4ErSnnCWTG7R4u6reSJwcv8kEO?usp=sharing>

ΛΥΣΗ του προηγούμενου προβλήματος (NL No26)

Παίζουν πρώτα τα λευκά. Συνεργάζονται με τα μαύρα έτσι ώστε η 6^η κίνηση του λευκού να κάνει ματ (h#5,5)

Η «ξερή» παράθεση της λύσης μάλλον δεν θα προσφέρει πολλά στον μέσο αναγνώστη. Θα μας επιτρέψετε λοιπόν να την δούμε από πιο κοντά. Έτσι ώστε να γνωρίσουν οι λιγότερο μυημένοι στα *helpmates* κάποιες τεχνικές επίλυσης αλλά και να προσεγγίσουμε σε ένα βαθμό το καλλιτεχνικό περιεχόμενο αυτής της σύνθεσης.

Αρχικά θα αναζητήσουμε το -αναγκαστικά λευκό- **τετράγωνο όπου θα γίνει ματ** ο μαύρος ♔. Τα περισσότερα μαύρα κομμάτια (♚, ♖, ♗, ♘) που μάλλον θα μπλοκάρουν τα τριγύρω του τετράγωνα περιορίζουν τα πιθανά ματ (αφού μπαίνουν μπροστά σε σαχ του λευκού ♕). Έτσι ένας έμπειρος λύτης θα καταλήξει στην **εικόνα ματ** με τον **μαύρο ♔ στο d3** (το λευκό ♖c2 θα **πρέπει** βεβαίως **να φύγει**) και τον **λευκό ♕ στο b1**. Κάπως πρέπει να εμποδιστεί και η διαφυγή του ♔ από το c4.

Καλά όλα αυτά αλλά πώς θα γίνουν; Ακόμα και με δεδομένη την πιο πάνω εικόνα ματ θα μπορούσε κάποιος να ψάχνει... ώρες χωρίς αποτέλεσμα. Αφού: Τα τετράγωνα a2 και c2 όπου βρίσκονται τα λευκά ♖ πρέπει να αδειάσουν -γι' αυτό θα δουλέψει προφανώς ο μαύρος ♕g8- ο λευκός ♕e8 πρέπει να φτάσει στο b1 και παράλληλα ο μαύρος ♔ να έρθει στο d3 χωρίς να διαφεύγει στο c4.

Δείτε λοιπόν τη “μαγεία”:

[υπενθυμίζουμε ότι η σειρά των κινήσεων είναι: λευκά (η 1^η κίνησή τους γράφεται με 1...) - μαύρα - λευκά - μαύρα κ.ο.κ...]

1...♖h5 2.♖xa2 ♖e8! (Επιστρέφει στην αρχική του θέση- αν μελετάτε το Newsletter θα ξέρετε ότι αυτό λέγεται “switchback”. Ο ♖ πρέπει να πάει μόνο εκεί. Βρείτε γιατί αποτυγχάνουν τα ♖f7? ή ♖f3? ή ♖xe2?)
3.♖g8! (σειρά του μαύρου Αξιωματικού να κάνει switchback, δίνοντας χώρο στον λευκό ♖ να κινηθεί στην πορεία του e8-f7-a2-b1 χωρίς να υπάρξει «σύγκρουση» με τον μαύρο ♖) 3...♖f7 4.♗e4 ♖a2! (τώρα ο λευκός ♖, ανταποδίδοντας την... εξυπηρέτηση, δίνει χώρο στον μαύρο ♖ -«άνοιγμα γραμμής Bristol» λέγεται- για να κάνει τη δουλειά του)
5.♖b3! cxb3 (κρατήσαμε και το c4) 6.♗d3 ♖b1 ματ!

Η εξαιρετική αυτή δημιουργία του **Κώστα Πρέντου** (Strategems 2006), συγκέντρωσε τη μεγαλύτερη βαθμολογία (10 βαθμοί) μεταξύ των helpmates πολλών κινήσεων στο FIDE Album 2004-2006.

Ένας χρόνος Newsletter!

Ήταν ιδέα του Παναγιώτη. Σε μια συνεδρίαση της Επιτροπής Καλλιτεχνικού Σκακιού πριν από περίπου 15 μήνες έριξε την πρόταση της δημιουργίας ενός ηλεκτρονικού περιοδικού για το Καλλιτεχνικό Σκάκι. Οι υπόλοιποι κοιταχτήκαμε με δυσπιστία. Τόσα και τόσα σκακιστικά περιοδικά απέτυχαν να μακροημερεύσουν, αν και κάποια λειτούργησαν σε ημιεπαγγελματική βάση. Και μιλάμε για σκάκι σκάκι, όχι τον φτωχό συγγενή του το καλλιτεχνικό.

Ο **Παναγιώτης Κονιδάρης** όμως δεν έμεινε στην ιδέα. Πήρε «επ’ ώμου» το Newsletter από το πρώτο του τεύχος μέχρι σήμερα. Δύο ήταν οι σύμμαχοί του: Ο ένας, ο τρελός έρωτάς του για τη σκακιστική σύνθεση και λύση. Είμαι σίγουρος ότι η γυναίκα και τα παιδιά του συχνά-πυκνά θα αισθάνονται ζήλεια. Ο άλλος, το μεγάλο του ταλέντο στο γράψιμο. Αν και φαρμακοποιός το επάγγελμα (στο πανέμορφο Μεγανήσι της Λευκάδας) είναι και εξαιρετικός συγγραφέας. Τα μυθιστορήματά του «το χειρόγραφο της Πράγας», «Άλικος Πάγος» και «Πανάκεια» σημείωσαν μεγάλη επιτυχία, το τελευταίο μεταφράστηκε και στα αγγλικά.

Ήδη λοιπόν το **Newsletter**, με **δύο** μάλιστα **τεύχη** **κάθε μήνα** (τη 2^η και την 4^η Κυριακή), ξεπέρασε τον ένα χρόνο ζωής. Στέλνεται ηλεκτρονικά σε

περίπου 200 διευθύνσεις, ενώ αναρτάται και στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Σκακιστικής Ομοσπονδίας.

Το περιεχόμενό του το ξέρετε: Επικαιρότητα από το chess solving και τη σύνθεση, προβλήματα προς λύση και αναλύσεις τους, παρουσίαση θεωρητικών θεμάτων... Αν πάντως έπρεπε σώνει και καλά να ξεχωρίσω κάτι, θα επέλεγα τα «πορτρέτα Ελλήνων συνθετών» και κάποια ιστορικά άρθρα. Ίσως γιατί είμαι σε θέση να γνωρίζω το μεράκι αλλά και τον άπειρο κόπο που χρειάζεται για να ανακαλυφθεί, ελεγχθεί και εν τέλει παρουσιαστεί το υλικό τους.

Η ανταπόκριση του NL; Αριθμητικά προφανώς μικρή -ήταν επιλογή μας να μην λειτουργήσουμε, τουλάχιστον στην παρούσα φάση, ως site ή ως blog. Ωστόσο τα σχόλια που λαμβάνουμε είναι μόνο θετικά. Είχαμε αποφασίσει επίσης η συνδρομή των αναγνωστών να είναι αρχικά δωρεάν. Μάλλον όμως ήρθε η ώρα να την διπλασιάσουμε ☺.

Προσωπικά η συνεισφορά μου στο Newsletter είναι ελάχιστη: Επιμελούμαι το αρχικό πρόβλημα και τη λύση του, την καθαρά ερασιτεχνική «σελιδοποίηση» -ποτέ δεν τα πολυκατάφερα με αυτά τα μηχανήματα του διαβόλου- και τον σκακιστικό/γλωσσικό έλεγχο (πρέπει επομένως να μου χρεώνετε όσα λάθη παρεισφρέουν). Το πιο δύσκολο όμως είναι να συγκρατήσει κανείς τον Παναγιώτη από το να ξεπεράσει τις 20 (και βάλε...) σελίδες. Τι απειλές, τι ποινικές ρήτρες, τι «θα το πω στη Σοφία ότι σκοπεύεις να πας στην Πολωνία για λύση», η μάχη είναι σκληρή και διαρκής.

Προχωράμε λοιπόν! Και όπου βγει!

*[Νίκος Μενδρινός, FM της FIDE και της WFCC,
μέλος της Επιτροπής Καλλιτεχνικού Σκακιού της ΕΣΟ]*

Ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του 12th WCCT

Στο τέλος του Ιούνη τελειώνει η προθεσμία για την κατάθεση των προβλημάτων στο **12^ο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Σύνθεσης** (World Chess Composition Tournament). Η Ελλάδα είναι πανέτοιμη αφού θα στείλει πλήρη αριθμό προβλημάτων (3) σε καθεμιά από τις οκτώ κατηγορίες: δυάρια, τριάρια, σπουδές, πολυκίνητα, βοηθητικά, αντίστροφα, ρετρό και fairy. Σημειωτέον, οι συμμετοχές στο WCCT αφορούν χώρες, είναι κάτι σαν το... Μουντιάλ δηλαδή ☺.

Η θέση μας στο προηγούμενο WCCT ήταν η 25η, αλλά φέτος προσβλέπουμε πολύ πιο ψηλά, αφού επέστρεψε από τα ξένα στην σύνθεση της ομάδας ο **Κώστας Πρέντος**, ο καλύτερος Έλληνας συνθέτης αυτή την στιγμή. Ο Κώστας ήταν φυσικά αρχηγός και συντονιστής της ομάδας και όλα τα παιδιά που συμμετείχαν έκαναν πολύ καλή και οργανωμένη δουλειά. Οι συνθέτες μας έφτιαξαν συνολικά 63 προβλήματα (από τα οποία θα επιλεγούν να σταλούν τα 3 καλύτερα σε κάθε κατηγορία). Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στον **Δημήτρη Λιάκο** που συνέθεσε τα μισά από αυτά! «Μηχανή παραγωγής» ο Δημήτρης, τόσο που κάποιες κατηγορίες τις πήρε «επ' ώμου» ☺. Οι υπόλοιποι συνθέτες της ομάδας:

Μανώλης Μανωλάς, Κώστας Πρέντος, Γιάννης Καλκαβούρας, Θοδωρής Γιάκατης, Γιάννης Γαρουφαλίδης, Γεωργία Γράψα. Σημαντική η συμβολή και του **Χάρη Φουγιαξή** στην κρίση και την τελική επιλογή.

Τους επόμενους μήνες ακολουθεί η δεύτερη φάση, αυτή της βαθμολόγησης και κατάταξης των προβλημάτων (γίνεται φυσικά ανώνυμα, οι κριτές βλέπουν μόνο διάγραμμα, όχι συνθέτη ή χώρα). Καλή επιτυχία παιδιάς!

Διεθνείς διαγωνισμοί λύσης

Το Σαββατοκύριακο 13-14 Ιούνη πραγματοποιήθηκαν δύο ακόμα εθνικά πρωταθλήματα που ανήκουν στον κύκλο του World Cup, αυτά της Τσεχίας και του Ισραήλ. Στην **Τσεχία** πρώτευσε ο Λιθουανός GM **Martinas Limontas** (φωτό) με δεύτερο τον Σλοβάκο (Ουκρανικής καταγωγής) **Vasil Dacuk** και τρίτο (αλλά και πρωταθλητή Τσεχίας!) τον **Vasil Marcovcij**. Στο **Ισραήλ** νικητής ήταν ο FM **L. Glanzspiegel** και ακολούθησε ο GM **O. Comay** (έχασε δυάρι σε όπεν!- ου γαρ μόνον έρχεται το γήρας...), με τρίτο τον IM **M. Erenburg**. Τελικά εκεί ήταν μόνο 9 λύτες με full rating και έτσι το πρωτάθλημά τους δεν μετράει για το World Cup (απαιτούνται τουλάχιστον 10).

Προβλήματα, αποτελέσματα κτλ για την Τσεχία, εδώ:

<https://solving.wfcc.ch/wsc/2025-2026/info.html>

Για το Ισραήλ τα αντίστοιχα (στην στήλη Unrated ST):

<https://solving.wfcc.ch/tourneys/2026/other-rst-2026.html>

Στο μεταξύ στο **Montesilvano** της **Ιταλίας** όπου πραγματοποιούνται τα Παγκόσμια Πρωταθλήματα νέων έγινε και διαγωνισμός λύσης σε τρεις κατηγορίες U18-U16-U14 (φωτό). Ο διαγωνισμός ήταν επίσημος, υπό την αιγίδα της WFCC, και βγάζει Παγκόσμιους Πρωταθλητές στις κατηγορίες αυτές. Οι νεαροί λύτες είχαν να αντιμετωπίσουν 3 δυάρια, 2 τριάρια, 1 τεσσάρι και 2 σπουδές, προβλήματα που διάλεξε ο πολωνικός θρύλος

Piotr Murdzia και το αστέρι της Λιθουανίας **Kevinas Kuznecovas**. Οι συμμετοχές δεν ήταν πάρα πολλές, 33 και στις 3 κατηγορίες. Στην U14 (18 συμμετοχές) πρώτευσε η Ρουμάννα **Maria Anistoroaei** , στην U16 (9 συμμ.) ισοβάθμησαν σε πόντους και χρόνο (!) ο Ρώσος (με σημαία FIDE) **Vadim Erokhin** και ο Ουκρανός **Oleksii Karvatskyj**, ενώ στην U18 (μόνο 6 συμμ.) επικράτησε εύκολα η έμπειρη Ρωσίδα λύτρια **Darya Efimova**. Τα προβλήματα ήταν αυτό ακριβώς που έπρεπε για τέτοιον διαγωνισμό και θα προτείναμε όσοι είστε προπονητές να τα δείξετε και στους μαθητές σας (κι όσοι δεν είστε προπονητές δείξτε τα στα παιδιά σας, κι όσοι δεν έχετε παιδιά λύστε τα μόνοι σας -καλό θα σας κάνει). Θα τα βρείτε, μαζί με λύσεις και αποτελέσματα στην στήλη “unrated s.t.” στον παραπάνω σύνδεσμο που έχουμε και το Ισραήλ.

**Πορτρέτα Ελλήνων Συνθετών-11:
Νίκος Δάμπασης**

Μιλώντας για τον **Νίκο Δάμπαση** (1918-2018) μιλάμε για ένα από τα πρώτα κεφάλαια του Καλλιτεχνικού Σκακιού στην χώρα μας. Κι αυτό γιατί η πορεία του στο σκακιστικό γίγνεσθαι ξεκίνησε πολύ νωρίς, διάρκεσε πολλές δεκαετίες και κάλυψε μεγάλο μέρος του 20 αιώνα. Ας τα πάρουμε όμως από την αρχή.

Ο Νίκος Δάμπασης ήταν νησιώτης, γεννήθηκε στην Άνδρο, στο χωριό Υψηλού. Λίγο αργότερα η οικογένεια μεταναστεύει στην Αθήνα και βρίσκεται να έχει στην κατοχή της το καφενείο «Συνάντησις» στην πλατεία Συντάγματος (Νίκης 4). Ο νεαρός Νίκος περνάει στην σχολή Ευελπίδων και ακολουθεί καριέρα στρατιωτικού. Στο καφενείο συχνάζουν σκακιστές και από εκεί ο Δάμπασης κολλάει το «μικρόβιο». Στο υπόγειο του καφενείου αυτού (!) είναι που θα φιλοξενηθεί η νεοϊδρυθείσα τότε Ελληνική Σκακιστική Ομοσπονδία (1948) και που θα διεξαχθούν τα Πρωταθλήματα Ελλάδας 1947-1951.

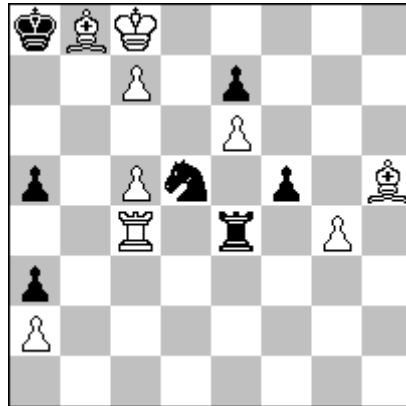

Ο Δάμπασης υπήρξε ισχυρός σκακιστής με καλή γνώση των ανοιγμάτων, ωστόσο η στρατιωτική του ενασχόληση δεν του επέτρεπε εύκολα να συμμετέχει σε αγώνες. Γι' αυτό και ασχολήθηκε από νωρίς και με το καλλιτεχνικό σκάκι, στο οποίο έχει τότε συμπαραστάτη τον πολύ καλό του φίλο Βασίλη Λύρη. Και οι δύο τους θα είναι το 1943 ανάμεσα στα μέλη της συντακτικής επιτροπής του «ΣΚΑΚΙ», του πρώτου ελληνικού σκακιστικού περιοδικού. Από τότε είναι και η παραπάνω νεανική φωτογραφία (ο Δάμπασης δεξιά). Στην πορεία θα συνεργαστεί και με άλλα περιοδικά, όπως «Ο Σκακιστής», που εδώ «τον» έχει εξώφυλλο σε δύο τεύχη:

Nikos Dambassis

O Skakistis, 1972

#4

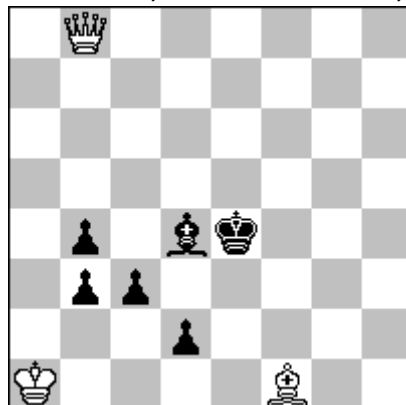
1.Ra4! (>2.Rxa5#) **1...Rxa4** **2.Be8!** (>3.Bc6#) **2...Nb4** (αν 2...Nb6+ τότε 3.cxb6 ενώ αν 2...Rb4 τότε 3.Bc6+ Rb7 4.Bxb7#) **3.gxf5!** zz **N~** **4.Bc6#** Θέμα **mousetrap**: πράγματι ο μαύρος πύργος πιάστηκε στην ποντικοπαγίδα!

Το πρόβλημα (#3) από το πράσινο τεύχος 53 μπορείτε να το λύσετε μόνοι σας, είναι ευχάριστο και έχει μόνο μία βariάντα.

Μετά την δεκαετία του '70 ο Νίκος Δάμπασης έρχεται σε επαφή και με τα βοηθητικά, κατηγορία που τότε ήταν σε άνθηση. Από το '80 και μετά θα στραφεί σε αυτό το είδος και θα στείλει αρκετά προβλήματα σε ξένα περιοδικά. Να μία του διάκριση:

Nikos Dambassis

Special Comm., The Problemist, 1988

h#2

5 λύσεις

- a) **1.Kd5 Bc4+ 2.Kc5 Qc7#** b) **1.Be3 Bd3+ 2.Kd4 Qd6#**
c) **1.Bf2 Be2 2.Ke3 Qe5#** d) **1.Bc5 Bc4 2.Kd4 Qf4#**
e) **1.Kf3 Bd3 2.Ke3 Qg3#**

Η ντάμα κάνει 5 echo-mates σε 5 τετράγωνα της διαγωνίου b8-h2. Ωραίο!

Ο Βασ. Λύρης ξέρετε ήδη (ή τουλάχιστον όσοι μας διαβάζετε τακτικά ☺) πως ήταν ειδικός στα βοηθητικά. Φίλοι παλαιόθεν με τον Δάμπαση συνεργάστηκαν σε ουκ ολίγες περιπτώσεις. Να μια χαρακτηριστική:

Basil Lyris & Nikos Dambassis

7th Commendation, The Problemist, 1993

h#2 2 λύσεις

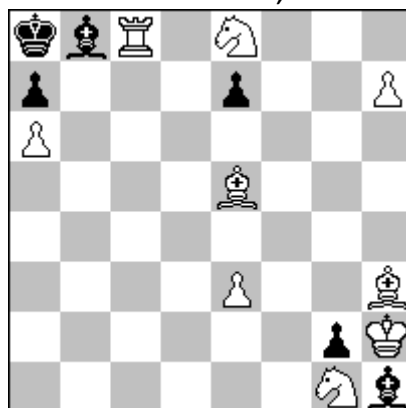
a) **1.Ra4! Rb6! 2.Bd4! gxf7#** b) **1.Bh2! gxf7! 2.Rg3! Rb6#**

Οριζόντια/διαγώνια αναλογία των λύσεων: Στην πρώτη κίνηση ο μαύρος κάνει μια **critical move**, δηλαδή κινείται **πέρα από ένα κρίσιμο τετράγωνο** [d4 στο a), g3 στο b)]. Στο τετράγωνο αυτό θα έρθει το άλλο μαύρο θεματικό κομμάτι, κάνοντας μάλιστα μια **pelle move** (κίνηση κομματιού πάνω στην γραμμή όπου είναι ήδη καρφωμένο). Οι δύο κινήσεις του λευκού (Rb6 και gxf7) εναλλάσσονται. Αν και κάπως βαριά κατασκευή, πολύ καλή τεχνική.

Ο Δάμπασης ανήλθε στην στρατιωτική κλίμακα. Το 1970 τον βρίσκει υποστράτηγο και διοικητή του Σώματος Πεζικού. Λίγο πριν την αποστρατεία φτάνει να είναι Υπαρχηγός ΓΕΕΘΑ. Εντούτοις παρακολουθεί τις σκακιστικές εξελίξεις και είναι μόνιμος συνδρομητής στο αγγλικό "The Problemist". Όταν βρίσκει χρόνο συνθέτει –και όχι μόνο βοηθητικά:

Nikos Dambassis

The Problemist, 1983

s#4

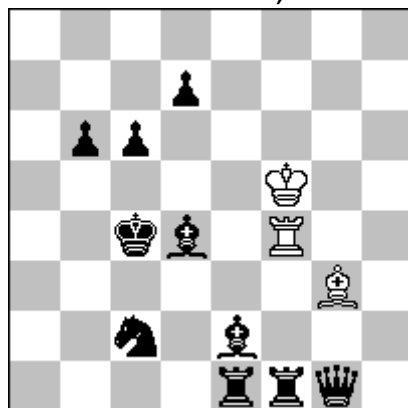
1.Nf6! Ωραίο κλειδί. Ο μαύρος έχει τώρα δύο επιλογές:
1...exf6 2.Bf5! fxe5 3.Bh3! (switchback) **e4+ 4.Rc7 Bxc7#** και
1...e6 2.Bc7! e5 3.Rh8! e4 4.Ng8! Bxc7# Πολύ έξυπνο.

Αλλά και μετά την αποστράτευση παραμένει για ικανό διάστημα ενεργός συνθέτης. Σύμφωνα με την κόρη του Αγγελική, το αρχείο του των Problemist βρίθει σημειώσεων και υπογραμμίσεων σε προβλήματα Ελλήνων συνθετών. Το 2011 σε ηλικία 93 ετών (αρχική φωτό) η Επιτροπή Καλλιτεχνικού Σκακιού τον βραβεύει με πλακέτα για την συμβολή του στον κόσμο των Ελλήνων προβληματιστών. Ο Νίκος Δάμπασης πεθαίνει πλήρης ημερών το 2018.

(Κάτι που μας δίνει την κρυφή ελπίδα ότι η ομορφιά του Καλλιτεχνικού συμβάλλει στην μακροζωία ☺).

Nikos Dambassis
 The Problemist, 1993

h#3 4 λύσεις

- a) **1.Kc5 Bh4 2.Bf2 Rb4 3.d5 Be7#** b) **1.Kd3 Rf2 2.Bf3 Rd2+ 3.Ke3 Bf4#**
 c) **1.d5 Rf3 2.Bf2 Rc3+ 3.Kd4 Be5#** d) **1.Bf3 Rxd4+ 2.Kc5 Bb8 3.b5 Ba7#**

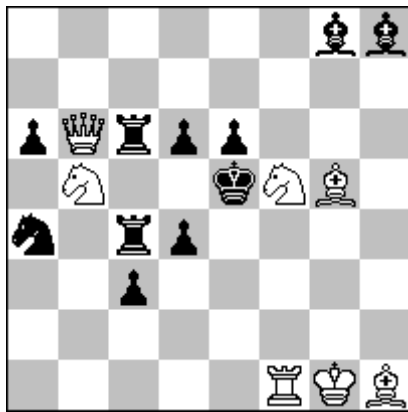
[Πηγές: ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΣΚΑΚΙ (Μ. Μανωλάς), Παναγής Σκλαβούνος και site Ζήνωνα Γλυφάδας, Αγγελική Δάμπαση, Ιστορικό Αρχείο Σώματος Πεζικού]

3^{ος} ιστορικός διαγωνισμός λύσης

Μετά τους δύο πρώτους ιστορικούς διαγωνισμούς, που είχαν λίγα προβλήματα και μόνο με directmates, περνάμε σε έναν σαφώς πιο δύσκολο με 6 προβλήματα διαφόρων κατηγοριών. Δεν θέλουμε να σας προκαταλάβουμε, αλλά βάλτε τα δυνατά σας. Περισσότερες λεπτομέρειες για τον διαγωνισμό αυτόν στο προσεχές NL. Εσείς έχετε στη διάθεσή σας για λύση **2 ώρες (120')**.

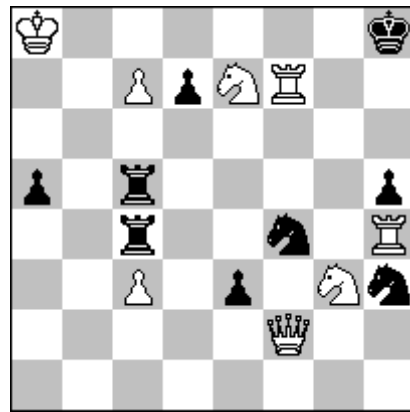
(τα προβλήματα No 5 & No 6 στην επόμενη σελίδα)

1.

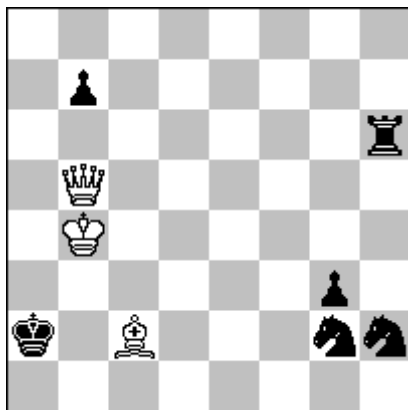
#2

2.

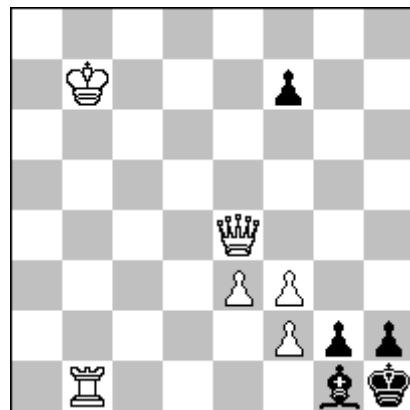
#3

3.

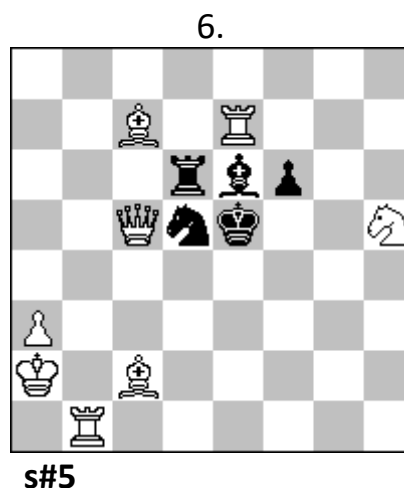
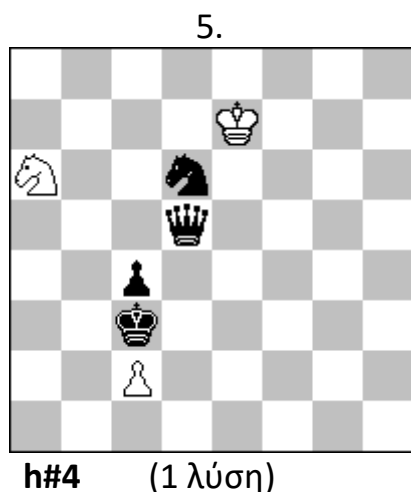

#4

4.

#5

Κλασικά θέματα-14: Zilahi

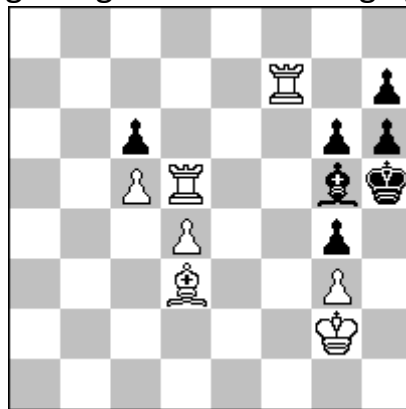
Το σημερινό θέμα οφείλει το όνομά του στον εικονιζόμενο. Πρόκειται για τον Ούγγρο συνθέτη **Zoltan Zilahi** (1903-1971). Μολονότι παιδί ταπεινής και φτωχικής οικογένειας της Βουδαπέστης (ο πατέρας του ήταν ράφτης) καταφέρνει να γίνει λογιστής και εν συνεχεία δουλεύει ως κρατικός υπάλληλος. Μαθαίνει σκάκι από μικρός αλλά δεν θα κάνει ποτέ καριέρα στο αγωνιστικό. Λίγο μετά τα 20 δημοσιεύει το πρώτο του πρόβλημα. Εδώ είναι που θα κάνει καριέρα, αφού τελικά συνέθεσε πάνω από 1300 προβλήματα!

Τι είναι το **θέμα Zilahi**; Είναι όταν το **A** κομμάτι του λευκού τρώγεται σε μια **βαριάντα** (ή λύση) και το **ματ** το δίνει το **B** κομμάτι, ενώ στην **άλλη βαριάντα** (ή λύση) συμβαίνει ακριβώς το **αντίστροφο**: τρώγεται το **B** και δίνει το **ματ** το **A**.

Βέβαια, όπως είδαμε και σε άλλα κλασικά θέματα να συμβαίνει, ο Zilahi δεν ήταν ο πρώτος που έφτιαξε πρόβλημα με Zilahi 😊. Τα πρώτα δείγματα του είδους ανάγονται στον 19^ο αιώνα. Ας δούμε ένα από τα πρώιμα για να κατανοήσουμε ευκολότερα το θέμα:

Hermann von Gottschall
 Leipziger Tageblatt und Anzeiger, 1882

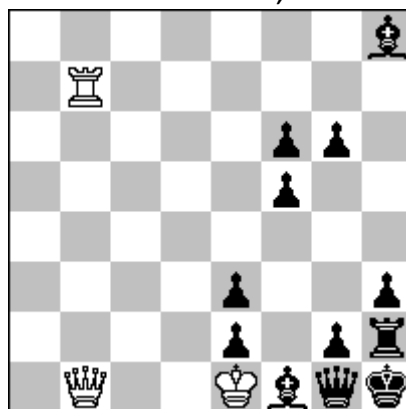
#3

Στην ρομαντική εποχή είμαστε εδώ, οπότε και το κλειδί δεν μπορεί παρά να είναι εξίσου ρομαντικό: **1.Bb5!** Ο μαύρος έχει στην διάθεσή του δύο φαγώματα: **1...cxb5 2.Rf1 b4 3.Rh1#** Φαγώθηκε ο αξιωματικός και έκανε ματ ο Πζ7.

Το αντίστροφο θα συμβεί στην άλλη άμυνα: **1...cxd5 2.Rf5! gxf5 3.Be8#**.

Ο δύσμοιρος ο Zilahi δεν καλοπέρασε με τους Ναζί, αφού κατέληξε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης. Κατάφερε να επιβιώσει και μετά τον πόλεμο πήρε να συνθέτει με περισσότερο πάθος, τώρα πιο πολύ βοηθητικά. Γύρω στις αρχές της δεκαετίας του '50 είναι αυτός που επανεισάγει το θέμα μας που έκτοτε αποκτά το όνομά του. Ο ίδιος έχει φτιάξει μόνο 4 βοηθητικά με αυτό, όχι πολύ σπουδαία, αλλά το Zilahi άρεσε πολύ στους συνθέτες και έκανε θραύση. Ας δούμε ένα δικό μας αγαπημένο βοηθητικό, που έχει μπει και στο FIDE Album:

Pavlos Moutecidis
 The Problemist, 1981

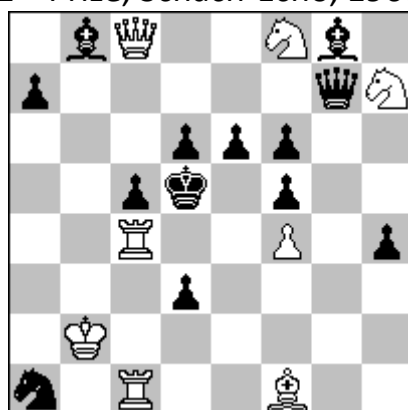
h#4 2 λύσεις

- a) 1.g5 Rb2! 2.g4 Rxe2 3.g3 Rxc2! 4.Kxc2 Qb7#
 b) 1.f4 Qxc6! 2.f3 Qxc2+! 3.Kxc2 Rb4 4.Qh1 Rg4#

Η ιδέα του Zilahi αξιοποιήθηκε με πολλούς τρόπους από τους συνθέτες. Ο βασικότερος είναι η εμφάνισή του με 3 κομμάτια. Αυτό οδήγησε στο λεγόμενο **κυκλικό Zilahi** όπου το θέμα εμφανίζεται σε κύκλο:

Michael Keller

2nd Prize, Schach-Echo, 1967

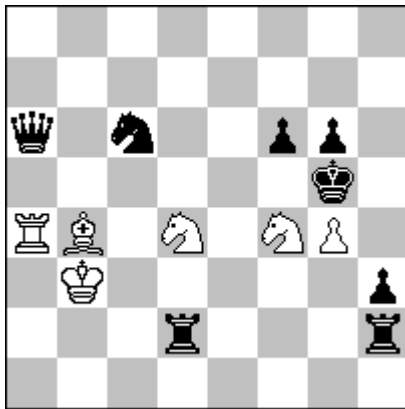
#3

Ο μαύρος βασιλιάς ασφυκτιά. Υπάρχουν δυνητικά ματ με Qb7/Bg2/Nxf6, ας τα βαφτίσουμε A/B/C, αλλά για την ώρα τα κρατάει όλα η μαύρη βασίλισσα. Πώς θα την σαμποτάρουμε; **1.Qa6!** Η απειλή είναι 2.Rd4+! και ακολουθεί ματ με (αναλόγως...) 3.Qc6 ή Qxd3. Ο μαύρος έχει 3 άμυνες: **1...Nb3 2.Qb7+!** (A) **Qxb7 3.Bg2#** (B) -λόγω του Nb3 η μQb7 δεν δίνει σαχ. **1...Nc2 2.Bg2+!** (B) **Qxc2 3.Nxf6#** (C) -λόγω του Nc2 η μQg2 δεν δίνει σαχ. **1...e5 2.Nxf6+!** (C) **Qxf6 3.Qb7#** (A) -λόγω του Pe5 η μQf6 δεν δίνει σαχ. Γίνεται ολοφάνερη η κυκλική εμφάνιση του θέματος. Προσέξτε την τεχνική του συνθέτη που καταφέρνει σε κάθε βαριάντα να δουλεύει μόνο η μία από τις τρεις θυσίες και μόνο το ένα από τα τρία ματ.

Αν ένα κυκλικό Zilahi είναι εντυπωσιακό, φανταστείτε το σε συνδυασμό με ένα επιπλέον θέμα. Το επόμενο πρόβλημα ανήκει σε έναν συμπατριώτη του Zilahi, έναν πολύ σπουδαίο GM στη σύνθεση:

Gyorgy Bakcsi

1st-2nd Prize, Schach-Echo, 1969

h#2 3 λύσεις

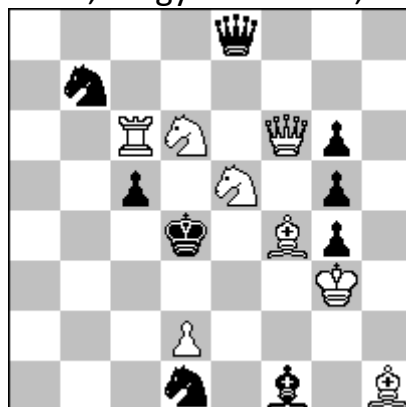
Εδώ ο μεγάλος Bakcsi συνδυάζει αφ' ενός το θέμα με τα τρία λευκά ελαφρά κομμάτια (Nd4, Bb4, Nf4) να τρώγονται εκ περιτροπής στην 1^η κίνηση, και αφ' ετέρου το **switchback** (=επιστροφή κομματιού στο αρχικό του τετράγωνο). Απολαύστε:

- a) **1.Rxd4 Ng2 2.Rd2! Bxd2#** b) **1.Nxb4 Nf5 2.Nc6! Ne6#** και
c) **1.Kxf4 Bf8 2.Kg5! Nf3#**

Φυσικά οι συνθέτες δεν σταματούν να επεκτείνουν τις ιδέες φτάνοντας συχνά σε task. Οπότε για επίλογο θα δούμε ένα κυκλικό Zilahi με πέντε κομμάτια (!) και μάλιστα σε ματ δύο κινήσεων, από δύο εξπέρ:

Lev Loshinsky & Alfreds Dombrovskis

1st Prize, Magyar Sakkelet, 1971

#2

Η λευκή ντάμα με τον ίππο του ε5 έχουν έτοιμη μια μπαταρία, αλλά ο λευκός την χαλάει για να δημιουργήσει νέες απειλές. Το κλειδί είναι ωραίο: **1.Qf5!** και απειλεί φυσικά **2.Qe4#**. Ο μαύρος έχει στην διάθεσή του 5 κοψίματα για να αμυνθεί. Ας τα δούμε με την σειρά:

1...gxf5 2.Nxf5# κόπηκε η βασίλισσα και έκανε ματ ο Ιδ6

1...Nxd6 2.Rxd6# κόπηκε ο Ιδ6 και έκανε ματ ο πύργος

1...Qxc6 2.Nxc6# κόπηκε ο πύργος και έκανε ματ ο Ιε5

1...Qxe5 2.Bxe5# κόπηκε ο Ιε5 και έκανε ματ ο Αζ4

1...gf4+ 2.Qxf4# κόπηκε ο Αζ4 και έκανε ματ η βασίλισσα, οπότε κλείνει ο κύκλος! Υπάρχουν και οι μη θεματικές άμυνες **1...Nf2/c3 2.Be3#** ή

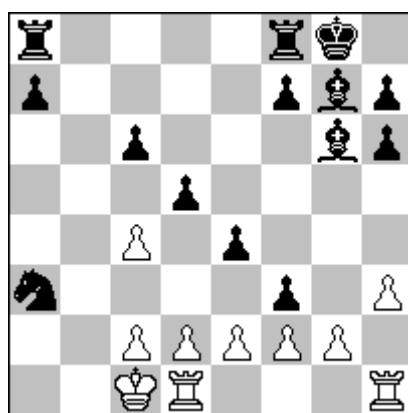
1...Bg2/d3 2.Q(x)d3# αλλά η ομορφιά παραμένει ανεξίτηλη.

Άλλο ένα βραβείο για τον Κώστα Πρέντο!

Όσοι μας διαβάζετε τακτικά θα έχετε από καιρό καταλάβει ότι τα συνθετικά βραβεία ο Κώστας Πρέντος τα έχει για... ψωμοτύρι ☺. Πρόσφατα πρόσθεσε άλλο ένα στην τεράστια συλλογή του:

Δεύτερο βραβείο (με ένα **βοηθητικό** του πρόβλημα που εμπεριέχει **ρετροανάλυση**), στο Φινλανδικό περιοδικό **Tehtavaniekka**. Ιδού:

-w & -b, h#3

Η εκφώνηση σημαίνει ότι στην θέση του διαγράμματος **παίρνουμε πίσω μία κίνηση του λευκού και μία κίνηση του μαύρου** (ναι, στο καλλιτεχνικό

επιτρέπεται η...ανάκληση ☺) και μετά, στην θέση που προκύπτει, ακολουθεί βοηθητικό σε 3 κινήσεις. Το ωραίο στην υπόθεση είναι ότι στην λύση ο λευκός θα πάρει πίσω το μεγάλο ροκέ και ο μαύρος το μικρό ροκέ (που αποδεικνύεται με ρετροανάλυση ότι έκαναν) και εν συνεχεία ο λευκός θα κάνει μικρό ροκέ και ο μαύρος μεγάλο, τα αντίθετα δηλαδή: **Retract: 1.0-0-0, 0-0** (οι δύο Βασιλιάδες και όλοι οι Πύργοι είναι πια στην αρχική τους θέση) και μετά h#3: **1.0-0-0!** (από τα μαύρα) **0-0!** (από τα λευκά) **2.Kb7 Rfb1+ 3.Ka6 Rxa3#**. Το ζουμί είναι στην ρετροανάλυση ασφαλώς -πρέπει όπως είπαμε να αποδειχθεί ότι τα ροκέ έγιναν στην τελευταία κίνηση- οπότε δείτε την εξήγηση στο σάιτ για ρετρό του Th. Brand, που κάνει αφιέρωμα στο πρόβλημα:

<https://www.thbrand.de/2026/06/07/retro-der-woche-24-2026/#more-13307>

Ξέρετε ότι σας αγαπάμε, αλλά μην περιμένετε να μεταφράσουμε και το κείμενο από τα γερμανικά, βάλτε ένα google translate ή μια AI να κάνει την δουλειά, θα τα καταφέρει μια χαρά. Μπράβο Κώστα!

Μιμίδια...Καλλιτεχνικά!

